

La basílica de Sant Esteve d'Olot recupera l'esplendor

Gairebé noranta anys després de la seva destrucció, tres imatges noves s'han col·locat a la façana de la basílica de Sant Esteve d'Olot. L'edifici és un bé cultural d'interès nacional i atresora importants obres d'art d'èpoques diverses. La reposició de les imatges ha culminat una llarga reivindicació ciutadana, i l'ha fet possible l'Associació Cultural d'Amics de Sant Esteve i del Santuari del Tura. Les donacions o aportacions voluntàries obtingudes han permès recuperar l'esplendor del monument.

Text > **JOSEP MURLÀ**

Fotos > **ASSOCIACIÓ CULTURAL D'AMICS DE SANT ESTEVE I DEL SANTUARI DEL TURA**

El juliol de 2024 es va reposar, a la façana del temple, la imatge de sant Esteve, obra original de l'escultor Joan Ferrés Curós i proporcionalment adaptada a l'espai d'ubicació. La iniciativa de tornar a l'edifici l'esplendor monumental

que tingué fins al 1936 és de l'Associació Cultural d'Amics de Sant Esteve i del Santuari del Tura. Les primeres reunions les va presidir mossèn Lluís Solà Triadú, que aleshores n'era el rector, i, tot seguit, a partir de 2016, el seu successor, mossèn Pere Domènech

Feixas, essent membres de la Junta Directiva Gil Anglada Llongarriu, Josep Cañigüeral Barnés, Carme Grau Oliveras, Amat Las Heras Sánchez, Carles Macias Canalias, Manuel Mas Cuadrado, Josep Murlà Giralt i Joan Sala Plana.

>> Operaris col·locant una de les imatges.

>> Les tres imatges reposades a la façana de la basílica.

Les llargues gestions (informes, tràmits, obtenció de permisos i autoritzacions del Bisbat, la Generalitat, l'Ajuntament, etc.) van ser complexes, però van acabar donant fruit i s'endegà una campanya que ha tingut una bona resposta popular, comptant-hi l'aportació d'ajudes (d'entitats, empreses, ens, persones anònimes, etc.), i tot plegat ha fet possible instal·lar les dues altres imatges, la dels copatrons santa Sabina i sant Valentí (a mitjan segle XVII es van portar a Olot relíquies seves des de Roma).

Són unes còpies adaptades a l'espai de les fornícules, fetes artesanalment amb les tècniques i els materials d'avui dia al taller L'Art Cristià, d'on ha sortit durant moltes dècades imatgeria religiosa destinada a tota la geografia hispànica i de països americans i europeus. Quan es plantejà, per part de la Generalitat, la possibilitat de refer les imatges destruïdes a partir dels fragments disponibles, es va veure ben clar que la reconstrucció no seria factible, i s'aconsellà optar per unes imatges noves, d'autors més actuals i respectuosament adequades al conjunt petri de la façana. Fer-les de pedra, com les que s'havien destrossat, es va refusar per l'elevadíssim cost i, sobretot, perquè no es tenia clar si la façana de final del segle XVIII suportaria una càrrega de pes tan important, un cop netajada i consolidada (s'hi van descobrir pintures que havien quedat amagades amb el temps i se'n van reforçar alguns elements decoratius) al llarg de 2020.

Després de diversos estudis i de valoracions meticuloses (artístiques, arquitectòniques, religioses, econòmiques, d'impacte visual, etc.) es pren-

gué la decisió, acceptada per totes les parts compromeses, de preferir obres d'escultors garrotxins més contemporanis, però ja desapareguts: l'esmentat Joan Ferrés (Olot, 1924-2021), Manel Traité Figueras (Olot, 1908-1996) i Modest Fluvià Aiguabella (Sant Esteve de Bas, 1925 - Olot, 2015). Tots havien creat imatges dels sants que calia restituir i, per tant, ja es tenia mitja feina feta. Per garantir l'exclusivitat de les escultures i evitar que en el futur es poguessin reproduir en altres llocs i destinacions, es van redactar documents de cessió de drets de reproducció per part de les famílies respectives i del taller, el qual es va comprometre a guardar i protegir els motlles i contramotlles, evitar-ne el deteriorament i vetllar per l'excepcionalitat de les estàtues.

D'acord amb els tècnics, seguint fil per randa les seves orientacions escultòriques i les simbologies iconogràfiques, es van crear les imatges amb fibra de vidre (amb l'afegit d'un cobriment de dolomita micronitzada per aconseguir l'efecte de la pedra) i els han donat un acabat de cera pètria brunyida, amb la pintura i el lacat adients d'impermeabilitat. L'estructura interna té, en cada cas, una armadura d'acer per assegurar-ne l'estabilitat. La imatge de sant Esteve, de tres metres d'alçada, pesa dos-cents vint quilos. Les de santa Sabina i sant Valentí fan 2,70 metres d'alçada i pesen uns dos-cents quilos.

Els noms respectius de cada sant s'han posat a la part frontal de cada peanya, per facilitar-ne la identificació. Seguint les tendències actuals, cap porta aurèola. El bisbe de Girona oficià, l'any passat i enguany, les bene-

diccions de les imatges. Entre l'una i l'altra s'ha produït també un fet extraordinari: la concessió per part del papa Francesc de la distinció de basílica menor a l'església de Sant Esteve, de manera que actualment és basílica parroquial. Només n'hi ha tres més a la diòcesi gironina: la catedral de Santa Maria; el temple de Sant Feliu, de Girona, i Santa Maria de Castelló d'Empúries. En el redactat de la petició a favor del temple olotí, l'obtenció d'imatges i la preparació dels expedients documentals també va intervenir l'esmentada Associació Cultural d'Amics de Sant Esteve i el Santuari del Tura, després d'haver fet els tràmits mitjançant el Bisbat, la Nunciatura Apostòlica i la Santa Seu. Primer s'hagueren de resoldre algunes qüestions vinculades amb la concessió (dignificació de l'ambó i la càtedra, etc.) que es van solucionar. El maig passat se celebrà religiosament l'obtenció del privilegi papal i se'n deixà constància amb una làpida de pedra que ho perpetua.

>> La basílica de Sant Esteve amb les tres imatges.